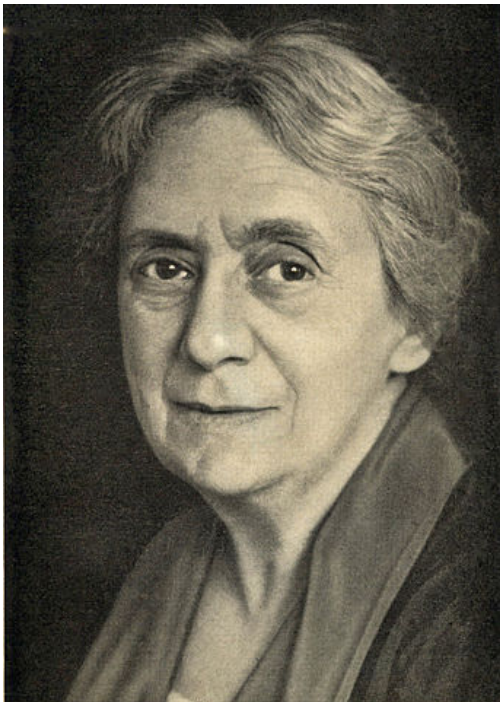

מאורות אל העבר

ל שבת תשה | 12/02/1945

הנריטה סאלד

מאת אלכסנדר גנן - הספרייה הלאומית, אוסף שבדרון, ויקיפדיה

הצעירה האמריקאית שסיירה ביחד עם אימה ברחבי ארץ ישראל בשנת 1909 הזדעזעה ממצב הבריאות, ההיגיינה והרווחה ששרר בחלקים גדולים מדי של היישוב היהודי המתחדש בארץ. בשובה לארצות הברית, היא החליטה לעשות מעשה. הנריטה סאלד, שגדלה במשפחה יהודית אמידה בבולטימור שבארצות הברית, עסקה כבר שנים קודם לכן בסיוע למהגרים היהודיים באמריקה ובפעילות ציונית. כעת, היא החליטה לתרום ככל יכולתה לשיפור מצב הבריאות בארץ הקודש. יחד עם כמה מחברותיה, הקימה סאלד את "הדסה", תחת הסיסמא "ארוכות (=רפואת) בת עמי". הודות לתרומות שגישה, הוקמו בארץ בתי חולים במספר ערים, מרפאות "טיפת חלב", מנגנונים לעזרה סוציאלית ומערכות חינוך ורווחה. במהרה, הפכה סאלד ל"אם היישוב", והניחה את היסודות למדינת הרווחה שתפעל במסגרת מדינת ישראל. עם עליית הנאצים לשלטון, עמדה סאלד בראש פרויקט "עליית הנוער", שהביא לקליטתם של אלפי נערים עולים במוסדות ובקיבוצים ברחבי הארץ. לזכרה הוקם קיבוץ "כפר סאלד" בגליל, וכן מוסדות חינוך ורווחה שונים. תאריך פטירתה, ל' בשבת תש"ה (12.2.1945), נקבע כ"יום האם", שלימים התגלגל ל"יום המשפחה".

